

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

EXTREMISMUS V ČESKÉ REPUBLICCE

Autor práce: Martin Nešťák, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. František Šnitr
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Františku Šnitrovi za jeho vstřícný a konstruktivní přístup, cenné rady a podněty, a také za ochotu a pomoc při tvorbě této bakalářské práce.

ABSTRAKT

NEŠŤÁK, M. *Extremismus v České republice : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2018. 48 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. František Šnitr

Klíčová slova: extremismus, krajní pravice, krajní levice, sekty, divácké násilí

Tato bakalářská práce popisuje aktuální extremistickou scénu v České republice. Extremismus rozděluje na politický a nepolitický. Ve své úvodní části objasňuje základní pojmy související s extremismem. Dále seznamuje čtenáře s politickým extremismem v České republice a jeho krajně levicovým a pravicovým spektrem, charakteristikou, historií a aktuální scénou jednotlivých hnutí. Čtvrtá kapitola popisuje nepolitický extremismus, do něhož byly zařazeny náboženské sekty a divácké násilí. Poslední kapitola vyjadřuje postoj autora k možnostem prevence a boje proti extremismu.

ABSTRACT

NEŠŤÁK, M. *Extremist Scene in the Czech Republic : Bachelor thesis*. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2018. 48 p. Supervisor : Mgr. František Šnitr

Key words: extremism, right-wing extremism, left-wing extremism, sects, spectator violence

This thesis describes the current extremist scene in the Czech Republic, divides extremism into the political and non-political part. In the beginning are the basic concepts of extremism explained. The third chapter acquaints the readers with the political extremism in the Czech Republic, describes left-wing and right-wing spectrum, their characteristics, history and current scene. The fourth chapter deals with religious extremism, describes religious groups and spectator violence. The last chapter expresses the attitude of the author to prevention and combat of extremism.

Obsah

Úvod.....	7
1 Cíl a metodika bakalářské práce	8
2 Vymezení základních pojmů	10
3 Politický extremismus	12
3.1 Levicový extremismus	12
3.1.1 Anarchismus.....	12
3.1.2 Anarchistická uskupení	13
3.1.3 Anarchistická symbolika.....	16
3.1.4 Squatterské hnutí.....	16
3.1.5 Komunismus	17
3.1.6 Komunistické organizace	18
3.1.7 Symboly komunismu	19
3.2 Pravicový extremismus	20
3.2.1 Neonacismus	21
3.2.2 Autonomní nacionalismus	21
3.2.3 Hnutí skinheads.....	22
3.2.4 Ultrapravicová uskupení	23
3.2.5 Islamofóbní organizace	27
3.2.6 Ultrapravicové symboly	29
3.3 Populismus	29
3.3.1 Český populismus	30
4 Nepolitický extremismus	32
4.1 Náboženské sekty.....	32
4.2 Divácké násilí.....	36
5 Prevence a boj proti extremismu	40
Závěr.....	42
Seznam použité literatury a pramenů	44

Úvod

Extremismus označuje antitezi demokratického právního státu. Jde o jednání zpravidla motivované ideologicky, které vybočuje ze zákonných norem, vyznačuje se netolerancí a útočí proti demokratickým principům a proti společenskému uspořádání. V českém právu pojem „extremismus“ není definován.

Extremistická scéna je problémem nejen naší země, ale problémem obecným a celosvětovým. Projevuje se jak v hledisku vnitrostátním, tak ve sféře mezinárodní. Následky extremistických jednání jsou často fatální, což určuje vysokou společenskou nebezpečnost tohoto jevu. Ke specifickým tohoto fenoménu pak lze zařadit latenci, stejně jako fakt, že pachatelé jsou často velmi mladí lidé.

Jedná se o problematiku nesmírně širokou. Souvisí se sdílením a akceptací základních demokratických hodnot, jakými jsou rovnost lidí v důstojnosti a v právech, právo na život, na zdraví, svoboda vyznání a ochrana menšinových práv. Jde o problémy vnímání a respektu k právům národnostních a jiných menšin, o práva národů na sebeurčení.

Výskyt extremismu je v demokratickém zřízení přirozený, neboť společnost nemá nástroj, kterým by jej potlačila. V případě, že by byla schopna extremismus eliminovat, stala by se diktaturou.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Extremismus je v České republice stejně jako v Evropě aktuálním tématem, které vnímá každý její občan. Současná migrační krize, politika Evropské unie, vliv médií a další aspekty podněcují v českém prostředí rozvoj extremistických hnutí, jejichž činnost směřuje k destabilizaci demokratického právního státu.

V rámci této práce bude provedeno kvalitativní zkoumání, budou vysvětleny základní pojmy dané problematiky a analyzovány aktuální dokumenty mapující extremistickou scénu za využití metody deskripce. Tato analýza pak bude základní technikou celé práce.

Důležitým aspektem a vedlejším cílem této práce bude mimo jiné snaha objasnit důvody vzniku extremistických hnutí ve společnosti, což by mělo výrazně přispět k dosažení hlavního cíle, jímž je zmapování aktuální extremistické scény v České republice. Na základě nashromážděných a nastudovaných materiálů budou rozdělena jednotlivá extremistická uskupení, bude zhodnocen jejich význam z historického i aktuálního hlediska, popsán zrod, vývoj a životaschopnost extremistických hnutí, budou stanovena opatření za účelem potlačení a utlumení jejich činnosti.

Tato bakalářská práce reaguje na problematiku, která se jeví jako aktuální, nepřehlédnutelná a navíc je citlivě sledována médii. Ve společnosti se vyskytují některé extrémistické skupiny, které na základě politického zaměření nelze vůbec přiřadit. Proto je extremismus v rámci této práce rozdělen na politický a nepolitický. Politický je pak dále členěn na levicový a pravicový.

Dalším z vedlejších cílů této práce je seznámit čtenáře s aktuální extremistickou scénou v České republice, ale také s významnými organizacemi, které v minulosti patřily k aktivním extremistickým uskupením, přestože v dnešní době nepředstavují hrozbu pro demokracii, ale nadále se drží své ideologie, která není většinovou společností chápána jako standardní.

Aktuálním tématem v době psaní této práce byl příliv imigrantů vyznávajících islám do Evropské unie, k čemuž se vyjadřovala krajně levicová ale i krajně pravicová uskupení. Na české extremistické scéně se spolu s těmito událostmi vytvořily nové extremistické organizace, které nebylo snadné v rámci politického extremistického

spektra zařadit. Vzhledem k jejich ideologii a formě prezentace jsou tato uskupení součástí kapitoly o pravicovém extremismu v podkapitole Islamofobní organizace.

V souvislosti s extremismem nelze opomenout populismus, který se ve spojitosti s působením extremistických uskupení na politické scéně projevuje v čím dál tím větší míře, a reaguje na něj celá společnost, i jemu se tato práce věnuje v rámci samostatné podkapitoly.

Nedílnou součástí extremismu, který nelze označit jako politický, je také divácké násilí. Časté běsnění rádobý fanoušků převážně fotbalových klubů plní hlavní vysílací časy televizního zpravodajství a přes přísná policejní opatření stále dochází k fyzickým útokům a škodám na majetku v souvislosti s jejich protiprávní činností. Tímto tématem, které je nedílnou součástí české extremistické scény, a které by svou obsáhlostí vystačilo na napsání celé bakalářské práce, se tato práce rovněž zabývá, a to v podkapitole Divácké násilí.

Poslední kapitola s názvem Prevence a boj proti extremismu se zabývá způsoby, jak společnost vychovávat, aby nedocházelo k rozšiřování extremistických nálad, a pokud už k extremistické činnosti dochází, jak proti ní bojovat.

2 Vymezení základních pojmů

Antisemitismus označuje nenávist vůči Židům. Jedná se o formu xenofobie, která byla jedním ze základních znaků nacistického Německa.

Demagogie je záměrně lživé působení v rámci řečnického vystupování za účelem zisku vlivu ve společnosti, politické moci a podpory.¹

Extremismus je smýšlení a konání, které není v souladu s ústavou nebo platnými právními normami, jeho hlavním znakem je netolerance a nerespektování základních principů svobodného demokratického zřízení.

Extremistická skupina je provázané uskupení osob, které mají podobné extremistické názory a ideje.

Fašismus je nacionalistické hnutí, jehož ideologie požaduje nahradit parlamentní demokracii totalitní diktaturou, nesouhlasí s ústavními instituty a svobodami.

Náboženský extremismus je činnost náboženských uskupení, jednání jejich členů směřuje k psychické manipulaci s lidmi, čímž porušují právní řád, a je označováno za sociálně nežádoucí.

Nacismus neboli nacionální socialismus, je politický směr, podle něhož je vlastní národ nadřazen ostatním národům. Chápeme jej jako povyšování vlastního národa, ponižování národů druhých, ideologie nacismu ospravedlňuje potlačování a porobování těchto druhých národů, bezohledné zacházení s jejich příslušníky a likvidaci jejich kultury, zvláště jazyka.² Tento politický směr je typický pro vládu Adolfa Hitlera v době nacistického Německa.

Rasismus je představa příslušníka jednoho etnika, že právě jeho etnický a biologický původ je na vyšší úrovni než etnický a biologický původ příslušníka jiného etnika.

¹ LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. s. 180.

² DEMJANČUK, N., DROTÁROVÁ, L. *Vzdělání a extremismus*. Praha : Epocha, 2005. s. 32.

Xenofobie je nedůvěra ke všemu novému, neznámému, cizímu. Typickým projevem xenofobie je nepřátelství a odpor vůči osobám jiného náboženského vyznání, jiné barvy pleti, jiné kultury či národnosti.

3 Politický extremismus

3.1 Levicový extremismus

Společnou snahou členů hnutí, která spadají do levicového extremismu, je vytvoření beztřídní společnosti, kde jsou si všichni rovni, vládne v ní harmonie a bratrství. Lidé jsou k sobě navzájem tolerantní. Širší pojetí této ideologie a hlavně její prosazování a forma aplikace se mezi jednotlivými organizacemi a hnutími často rozchází, proto lze členy ultralevicového hnutí rozdělit do dvou kategorií, a to na umírněné a radikální.

Umírnění členové prosazují své přesvědčení prostřednictvím veřejných akcí, jako jsou koncerty, přednášky, vzpomínkové a benefiční akce, různé happeningy nebo kulturní akce se vzdělávacím podtextem, při nichž dochází k porušování zákonů jen zřídka a nebývá to dopředu účelem akce. Do tohoto spektra lze v současné době zařadit organizace vyznávající ideje komunismu (Komunistická strana Čech a Moravy, Svaz komunistické mládeže či Svaz mladých komunistů Československa) a některá anarchistická uskupení jako je Socialistická solidarita nebo Anarchistická federace.

Radikální část se pokouší nastolit nové společenské pořádky prostřednictvím tzv. přímých akcí. Porušuje zákony, útočí na hmotné cíle za účelem způsobení majetkových škod. Do této kategorie aktuálně spadá Antifašistická akce nebo Sít' revolučních buněk. V minulosti bylo velmi dobře známé hnutí Punks, které však v dnešní době upadá, a vyznávají jej už jen malá uskupení nebo jednotlivci.

Levicový extremismus před Sametovou revolucí 40 let ovlivňoval naši společnost, stal se součástí životního stylu lidí žijících v České republice.

3.1.1 Anarchismus

Pojem pochází z latinského slova *anarchia*, což znamená stav bezvlády či bez vládce. Anarchisté kritizují současné ekonomicko-politické poměry, v nichž vyšší společenská třída může vykořisťovat třídu nižší. Hromaděním majetku dle jejich smýšlení dochází k prohlubování společenské nerovnosti. Snaží se o zrušení kapitalismu. Hlavní myšlenkou anarchistů je téměř neomezená svoboda jedince a odmítnutí autority vnucované státem.

Vzestup novodobého anarchistického hnutí v ČR kulminoval v roce 2000 a na počátku roku 2001, naopak v roce 2005 - 2007 zaznamenal rychlý pád a jeho aktivita výrazně poklesla. Skupinou, která dominovala anarchistické společnosti v ČR na přelomu 20. a 21. století byla Československá anarchistická federace (ČSAF).³

V současné době je anarchistické hnutí názorově rozděleno. Umírněná část je méně viditelná, netěší se příliš velkému zájmu médií a veřejnosti. Pořádá přednášky, diskuze, koncerty, benefiční a vzpomínkové akce nebo filmové projekce. Radikální část anarchistické scény jde cestou konfrontace i za cenu porušení zákona. Kromě boje proti pravicovým extrémistům se militantně založení příslušníci soustředí na přímé akce směřující proti samotnému systému státního zřízení a jeho složek.

Na rostoucí nenávist vůči imigrantům, kteří jsou převážně z islámských zemí, reagovali mimo jiné i anarchisté. Pokusili se veřejnost varovat, že islamofobní nálady a projevy nenávisti, které šíří krajně pravicová uskupení, jsou způsobeny krizí kapitalismu. Soustředí se na podporu aktivistů, proti nimž bylo vedeno trestní řízení, a také na protesty proti projevům nenávisti a xenofobie. Účastní se protestních akcí, avšak jako podporovatelé imigrantů.⁴

3.1.2 Anarchistická uskupení

Sít' revolučních buněk (SRB) je radikální mladou organizací, která se prostřednictvím destruktivních metod snaží zničit kapitalismus a na jeho troskách následně vystavět nový odlišný svět. Jejich útoky jsou mířeny vůči majetkovým hodnotám. K útokům proti fyzickým osobám z jejich strany dosud nedošlo. Vyjadřuje podporu podobně smýšlejícím uskupením a osobám v České republice ale i v zahraničí. Kritizují část anarchistické scény z předvídatelnosti pořádaných akcí a vyzývají své přívržence, aby prostřednictvím destruktivních akcí bojovali proti systému.

Sít' revolučních buněk se přihlásila prostřednictvím komuniké, které je zveřejňováno na levicově orientovaných webových stránkách, k útokům zápalnými

³ BASTL, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha : Grada, 2011. s. 91 – 92.

⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2014*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>.

láhve na policejní vozy a proti kamerovým systémům, které se udály v průběhu roku 2014.⁵

V souvislosti s aktivitami této organizace proběhla v dubnu roku 2015 rozsáhlá policejní operace Fénix, která byla zaměřena na perzekuci anarchistického a radikálně levicového hnutí v České republice. Jejím úkolem bylo zadržet a následně obvinít členy Sítě revolučních buněk, kteří byli podezřelí z přípravy teroristického útoku na vlak s vojenským materiálem v pražském Radotíně. Po této razii došlo k dalším žhářským útokům, ke kterým se opět přihlásily různé pobočky Sítě revolučních buněk. Útoky mířily opět proti majetku Policie ČR, ze strany anarchistů byly odůvodněny jako vyjádření solidarity s obviněnými, kteří byli zadrženi při policejních akcích.⁶

Anarchistická federace (AF) – tato organizace byla založena v roce 1995 jako Česká anarchistická federace (ČAF) s cílem zaštitit anarchistické hnutí působící na území České republiky. V roce 1997 se organizace rozrostla o slovenské členy a byl změněn její název na Československou anarchistickou federaci (ČSAF). Místo na politickou aktivitu se však tato organizace soustředila na dobročinnost (rozdávání jídla bezdomovcům – akce s názvem *Food not Bombs*), účastnila se lokálních protestů za práva občanů, prováděla squatting, působila v oblasti ekologické (např. odmítala jadernou energii), v oblasti životního prostředí prosazovala ochranu přírody a veganství či vegetariánství. Snažila se společnost změnit prostřednictvím postupných dílčích změn, nepokoušela se provést radikální revoluční změnu. Na přelomu tisíciletí hlásala odstranění kapitalismu, zrušení parlamentní demokracie, osvětu šířila prostřednictvím plakátů, letáků a kulturních akcí.⁷ V roce 2014 se přejmenovala na Anarchistickou federaci (AF).

V současné době se Anarchistická federace soustředí na pořádání antifašistických demonstrací, tradičních prvomájových pochodů a demonstrací na podporu squatů. Anarchistická federace v rámci vlastního nakladatelství vydává periodikum *Zdola*

⁵ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2014*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>>.

⁶ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/>>.

⁷ BASTL, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha : Grada, 2011. s. 95 – 96.

a časopis *Existence*. Je členem IFA (Internacionála anarchistických federací), která sdružuje federace v Evropě a Jižní Americe.⁸

Antifašistická akce (AFA) – tato organizace je v České republice známá pod názvem Antifa, který vznikl zkrácením slova antifašismus. Jedná se o militantní antifašistickou organizaci, jež se zabývá bojem proti ultrapravicí a neonacismu. Sdružuje antifašisty z celé České republiky, kteří vytvářejí regionální skupiny. Prezентuje se heslem „*Antifašistická akce - všemi prostředky společně proti fašismu!*“⁹

V České republice působí několik odnoží této organizace. Jednou z nich je také Antifa Přerov. Každoročně se členové Antifašistické akce účastní prvomájových pochodů. Ve dnech 19. - 20. dubna 2015 se AFA prezentovala na Anarchistickém knižním festivalu.¹⁰

Socialistická solidarita (FSA) je skupina, která prosazuje tzv. socialismus zdola, což je názor, že opravdový socialismus nemůže přijít od malé skupiny revolucionářů, ale musí se projevit široké masy lidí z nižších vrstev společnosti.

Socialistická solidarita protestuje proti moci nadnárodních společností, proti ekologické devastaci planety, proti útokům na sociální zajištění, občanská práva a proti útokům na diskriminaci menšin, také proti válkám a bídě třetího světa.

Toto uskupení se účastnilo protestů proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky, protestovalo proti válce v Iráku. Vydává časopis Solidarita.¹¹

V posledních letech FSA vydala prohlášení k průjezdu kolony vojenské jednotky USA přes Českou republiku (29. 3. - 1. 4. 2015) a vyzvala k protestní akci, která se konala na Václavském náměstí v Praze.¹²

⁸ Nakladatelství Anarchistické federace [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://nakladatelstvi.afed.cz/>.

⁹ ANTIFA.. *Kdo jsme*. [online]. © 1996-2016 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme/>.

¹⁰ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/>.

¹¹ MÁJÍČEK, J. *Co je socialismus ZDOLA?* [online]. © 2005 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://solidarita.socsol.cz/2005/solidarita/co-je-socialismus-zdola-2/>.

¹² ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/>.

Hnutí Punks vzniklo na přelomu 60. a 70. let, je spojováno s rockovým směrem a anarchistickým postojem ke společnosti. Jeho přívrženci v České republice byli ve své době velmi dobře známí jako „pankáči“, kteří se snaží šokovat okolní společnost. Libují si ve výstředním oblékání, jež obohacují lesklými ozdobami, jako jsou cvočky a řetízky, na hlavách nosí účesy typu „číro“, které hýří barvami. Heslem hnutí jsou slova NO FUTURE (žádná budoucnost). Přívrženci tohoto hnutí se dopouštějí trestných činů často pod vlivem drog. Typickým pro toto hnutí je inklinace k hudebním stylům jako je punk, rock nebo heavy metal. V současnosti však hnutí Punks upadá, hlásí se k němu už jen malé skupinky nebo jednotlivci.

3.1.3 Anarchistická symbolika

Symbolem anarchismu je „A“ v kruhu, přičemž písmeno „A“ označuje slovo anarchismus, kruh, resp. písmeno O, označuje anglické slovo „order“, což v překladu znamená pořádek. Spojení těchto písmen je odkazem na citát muže, který byl prvním, kdo sám sebe označil za anarchistu, Pierre-Josepha Proudhona: „*Nejvyšší dovršení společnosti spočívá ve spojení pořádku a anarchie.*“ Dalším znakem je černá vlajka.

3.1.4 Squatterské hnutí

Jedná se o uskupení lidí, kteří se věnují alternativnímu způsobu života. Tito lidé jsou většinou mladí, nezaměstnaní, bezdomovci, imigranti, případně intelektuálové, kteří obsazují opuštěné budovy, které nemají majitele, chátrají nebo jsou určeny k demolici. Činí tak ilegálně, většinou jsou bezproblémoví do té doby, než se je pokusí někdo vystěhovat.

V roce 2015 byl medializován zásah Policie ČR proti squatterům na území hlavního města Prahy v usedlosti Cibulka, kterou squatteré neoprávněně obývali. Na základě trestního oznámení majitele objektu po dohodě se státní zástupcem policie provedla zásah,¹³ při němž bylo několik osob omezeno na osobní svobodě, a usedlost byla

¹³ POLICIE ČR. *Vyžádané informace*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-praha-ii-166103.aspx/>>.

vyklizena. Objekt byl následně předán majiteli.¹⁴ V roce 2018 došlo ze strany squatterů k obsazení opuštěné usedlosti Šatovka v Šáreckém údolí v Praze. Policie byla v tomto případě zdrženlivá. Po několika dnech squatteři budovu opustili s tím, že na problém jejího chátrání upozornili dostatečně a nyní mohou probíhat jednání. Ve svém prohlášení na internetu uvedli, že chtějí v usedlosti vytvořit prostor pro setkávání lidí, kteří chtějí tvořit, vzdělávat se a žít bez nutnosti vlastnit, profitovat, generovat zisk.¹⁵

3.1.5 Komunismus

Komunismus se na území České republiky začal prosazovat ve 20. letech 20. století. Po druhé světové válce se komunisté v Československé republice dostali k moci poté, co vyhráli demokratické volby. V únoru 1948 pak v Československu převzali oficiálně moc. Odpůrci komunismu byli pronásledováni, docházelo k politicky vykonstruovaným procesům. V srpnu 1968 vojska Varšavské smlouvy obsadila Českou republiku. Nastalo období normalizace, ve kterém se komunisté dostali téměř k absolutní moci. Toto období trvalo do roku 1989. Mezi 17. listopadem a 29. prosincem roku 1989 proběhla Sametová revoluce, došlo k pádu komunistického režimu a komunismus se stal záležitostí zastaralou a nepokrokovou. Vládu jedné strany nahradila parlamentní demokracie.

Základní ideologií komunismu je odpor proti kapitalismu, odmítání osobního vlastnictví a třídní nerovnosti. Ve společnosti si mají být všichni rovni, nikdo nemá užívat zvláštních práv či privilegií, zvláště pak ne na úkor společnosti. Jedná se o filozofický a ideologický směr, který vzešel z díla Karla Marxe a byl rozvinut Friedrichem Engelsem.

Od sametové revoluce se objevily snahy o zákaz propagace komunismu a s ním spojené Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM). Do současné doby však postih za hlásání komunistické ideologie nebyl nikdy uskutečněn, proto se KSČM i v nedávné minulosti umísťovala v parlamentních volbách zpravidla kolem 3. místa. Jsou

¹⁴ *Policie vyklidila squat Cibulka na základě přijatého trestního oznámení* [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://policejnidennik.cz/policie-vyklidila-squat-cibulka-na-zaklade-prijateho-trestniho-oznameni/> >.

¹⁵ *Squatteři obsadili střechu opuštěné usedlosti Šatovka v Praze. Z plošiny s nimi vyjednávala policie.* [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/squatter-i-praha-6_1802100849_jra/>.

s ní spojeny také mládežnické organizace, jako je Svaz mladých komunistů a Komunistický svaz mládeže.

3.1.6 Komunistické organizace

Komunistická strana Čech a Moravy – v České republice je v současné době komunismus nejvýrazněji prezentován právě Komunistickou stranou Čech a Moravy (KSČM). Tato strana se dochovala z předlistopadového období roku 1989, snaží se sama sebe prezentovat jako stranu zkušenou, s politickou historií, která se poučila ze svých vlastních chyb z minulosti. Vláda ani Bezpečnostní informační služba nikdy oficiálně neoznačila KSČM za stranu extremistickou.¹⁶ Jejím současným předsedou je JUDr. Vojtěch Filip.

Komunistický svaz mládeže (KSM) – jedná se o mládežnickou organizaci KSČM, která vznikla rozpadem Socialistického svazu mládeže v roce 1990. V roce 1997 začala vydávat časopis *Mladá pravda*. Na přelomu tisíciletí KSM vytvořil řadu kampaní jako je *Iniciativa proti rasismu* nebo *Prevence místo represe* proti drogám. Členové KSM se také účastnili demonstrace při zasedání Mezinárodního měnového fondu v Praze v roce 2000. Dále tento svaz vytvořil kampaň s názvem *ZASE*, jejímž tématem byl nesouhlas se vstupem České republiky do Evropské unie. V roce 2006 Ministerstvo vnitra ČR KSM rozpustilo z důvodu porušování zákonů o sdružování občanů. V činnosti však organizace pokračovala. Viditelně se zapojila do protestu proti výstavbě amerického radaru v České republice. Rozhodnutí o rozpuštění napadla u soudu a v roce 2010 bylo zrušeno, neboť dle Nejvyššího správního soudu sice byla uznána za extremistickou organizaci, ale nebyla dostatečně posouzena jako bezprostřední hrozba vůči společnosti.¹⁷

Svaz mladých komunistů Československa (SMKČ) – další mládežnická organizace, která se vyčlenila z Komunistického svazu mládeže. Vznikla na Ustavujícím sjezdu v Přerově v roce 2008. Jejím cílem je získávat členy z řad mládeže, mezi něž chce šířit myšlenky socialismu a komunismu vycházející z marxismu a leninismu. SMKČ

¹⁶ BASTL, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha : Grada, 2011, 285 s.

¹⁷ *Kdo jsme, co děláme a co chceme*. [online]. © 2006 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.ksm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=74/>.

pořádá a podporuje demonstrace proti omezování práv pracujících lidí a za obnovu socialistického zřízení před Sametovou revolucí.¹⁸

Členové SMKČ působí v protifašistickém hnutí (mimo jiné se 1. května roku 2011 postavili pochodu Dělnické strany), spolupracují s romskou organizací Kamas te dživel! Jsou zastoupeni na kandidátkách KSČM. Navštěvují vzpomínková setkání a pietní shromáždění KSČM, která se konají ve spojitosti s významnými komunistickými událostmi jako je například výročí „Vítězného února“ nebo tradiční prvomájová setkání KSČM.

3.1.7 Symboly komunismu

Mezi nejznámější symboly komunismu patří rudá pěticípá hvězda, která byla vyobrazena na pokrývce hlavy příslušníků Rudé armády, dalším symbolem je srp a kladivo (nástroje rolnictva a dělnictva), což na svou státní vlajku přijalo také sovětské Rusko.

Mezi nonverbální znaky komunismu patří ruka sevřená v pěst. Verbálním určením příslušnosti ke komunismu je pozdrav „Čest práci“ a oslovení „soudruhu“ či „soudružko“.

¹⁸ *Informace o Svazu mladých komunistů Československa – členství v něm.* [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.komsomol.cz/?page_id=130/.

3.2 Pravicový extremismus

Pravicový extremismus popírá rovnost lidí a vyjadřuje nadřazenost určité skupiny, ať už jde o národ, rasu nebo etnikum. Vyžaduje autoritu v čele státu, odmítá demokracii a s tím spojenou existenci politických stran. Své zájmy a postoje pravicoví extrémisté často prosazují za užití násilí. Uskupení krajní pravice pořádají demonstrace a pochody, snaží se zviditelnit a přilákat do svých řad nové členy, za jejichž pomoci by dosáhli svých cílů, které jsou často protiústavní a popírají lidská práva a svobody. Základy své ideologie spatřují v nacistickém Německu v 30. letech 20. století.

Z minulosti až do současné doby přetrvalo velmi rozšířené hnutí Skinheads, které se obzvlášť po revoluci rozvinulo díky známým osobnostem, a které vyznává směr národního socialismu.

Na české scéně pravicového extremismu v současnosti působí Dělnická strana sociální spravedlnosti, její mládežnická organizace Dělnická mládež a pozornost na sebe strhává také silně euroskeptická nacionalistická strana Národní demokracie. Mezi Dělnickou stranou sociální spravedlnosti a Národní demokracií panuje silná rivalita.

Stejně jako u krajní levice i u krajní pravice vzbudila rozruch migrace a příliv uprchlíků z islámských zemí do Evropy. Na základě těchto skutečností se vytvořila nová uskupení, která nejsou typicky pravicová, ale zaměřují se na jedno konkrétní téma, a tím je xenofobie vůči islamistům, tedy islamofobie. Takto nově vzniklým uskupením byl Islám v České republice nechceme a z osobností kolem něj se vyvinul Blok proti Islámu.

V roce 2016 byl patrný odliv sympatizantů výše uvedených uskupení, které se zaměřovaly i nadále na migraci, postupně se však přesunuly ke kritice členství České republiky v Evropské unii a NATO. Stejně tak se vymezovali proti aktuální politické scéně, především vládě, a ochráncům lidských práv.¹⁹

¹⁹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>>.

3.2.1 Neonacismus

Jedná se o politický směr navazující na německý národní socialismus a vyhraňující se proti demokratickým režimům. Klade důraz na silný stát a čistotu rasy (árijské rasy). Příslušníci sami sebe neoznačují za neonacisty, ale za národní socialisty, resp. nacionalisty. Jejich smýšlení však není jednotné. Někteří neonacisté prosazují chápání Němců jako nadlidí a žádají podřízenost českého obyvatelstva, další neonacisté naopak vnímají Čechy jako národ, který patří mezi árijské rasy.

Většina osob, převážně mladých lidí, kteří se hlásí k neonacismu, využívá symboliky nacismu a neonacismu, pronáší rasistické názory, ale hlubší ideologii neznají ani jí nerozumí.

Neonacismus lze v České republice rozdělit na tradicionalistický neonacismus, který uznává hodnoty historického nacismu, white power neonacismus, který uznává bílou rasu jako nadřazenou, a primitivní neonacismus jako snahu o nacistickou image, která je postavená na přebírání nacistických názorů a symboliky bez hlubšího významu a znalostí.

Z prostředí neonacistů a hooligans vzniklo uskupení **Ódinovi vojáci**, což je původně finská organizace domobrany. V českém prostředí však v první polovině roku 2016 organizovala provokační protimuslimské a protimigrantské aktivity.²⁰

3.2.2 Autonomní nacionalismus

Jedná se o hnutí, které se snaží oprostít od zaběhlých standardů a otevřít neonacistickou ideologii mladé generaci, popírá spojitost se skinheady, které vnímá jen jako skupinu holých hlav v martenskách realizujících se vyhledáváním rvaček, pitím alkoholu a hajlováním.

Charakteristickým pro toto hnutí je Black block styl, násilné chování, ideologicky směřující ke krajní pravici. Vyznačuje se typicky černým oblečením bez značek

²⁰ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>>.

či nášivek, černými mikinami s kapucemi a černými slunečními brýlemi. Někteří členové při veřejných akcích zahalují své obličej palestinskými šátky a nesou černé vlajky.

Heslem autonomních nacionalistů se stalo „Organizace bez organizace!“. Hnutí se skládá z několika na sobě nezávislých skupin, tzv. buněk, které nemají jasně danou hierarchii a nejsou na sobě závislé, nachází se v různých částech České republiky, kde plánují vlastní akce. Organizují se prostřednictvím vlastních webových stránek, na kterých uveřejňují reportáže z uskutečněných akcí. Slučují se pouze v případě celorepublikové nebo mezinárodní akce.²¹

Počet autonomních nacionalistů je vzhledem k roztržitosti buněk, těžké odhadnout. Jejich průměrný věk se neustále snižuje.

3.2.3 Hnutí skinheads

Toto rasistické hnutí se v České republice začalo formovat po sametové revoluci ve spojitosti s hudební skupinou Orlík, ve které působil David Matásek a Daniel Landa, neboť v období vlády komunistického režimu nebylo možné nacistické ideje prosazovat. Vznikala však různá uskupení, která se hlásila k myšlenkám Adolfa Hitlera a k jeho nacistickému Německu. Mezi neonacisty také panovala obliba americké rasistické skupiny Ku-Klux-Klan.

Typickým znakem přívrženců hnutí skinheads je vyholená hlava, těžké kotníkové boty podobné vojenským kanadám, případně s okovanou špičkou, vojenské bundy (tzv. „bomberky“) a džíny.

Nejvýznamnější neonacistické organizace v porevolučním období byly militantní uskupení Hammerskins nation a Blood & Honour. Později přišli na českou scénu politická uskupení Národní odpor a Dělnická strana.

²¹ BASTL, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha : Grada, 2011, s. 150 - 153.

3.2.4 Ultrapravicová uskupení

Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS) - tato politická strana byla v roce 2002 zaregistrována pod názvem Nová síla a jedním ze zakládajících členů byl pozdější předseda Dělnické strany Tomáš Vandas.

Strana se prezentovala jako podpora všech zaměstnanců v České republice, přičemž upozorňovala na jejich vykořisťování ze strany zaměstnavatelů a na vzrůstající nezaměstnanost. Vyhraňovala se proti vstupu do Evropské unie a poukazovala na romskou problematiku a přistěhovalectví.

V roce 2007 začala strana spolupráci s neonacistickými organizacemi Autonomní nacionalisté a Národní odpor. Její členové pak téhož roku demonstrovali s autonomními neonacisty proti plánované výstavbě americké radarové základny. Dělnická strana také podpořila pokus neonacistů, kteří se snažili uspořádat pochod pražským Židovským městem.

Významnou akcí v historii strany byla v roce 2008 tzv. bitva o Janov, kde se střetli členové Dělnické strany, Autonomní nacionalisté a členové Národního odporu s policií, která se je snažila oddělit od sídliště s romskými byty, kde Romové zorganizovali protiakce.

Další akcí, která byla spojována s Dělnickou stranou, byl útok na dům ve Vítkově, při němž extrémisté vhodili do domu zápalné láhve, a ten se následně vznítil. V té době se v domě nacházeli jeho obyvatelé a došlo k těžkému popálení malé romské holčičky, která musela být v kritickém stavu převezena do popáleninového centra. Dělnická strana však svou účast na činu rezolutně odmítla.

V roce 2010 Nejvyšší správní soud stranu pro její protiústavní činnost rozpustil. Na základě důkazů byla strana označena jako militantně rasistická, jejíž činností jsou popírány demokratické základy právního státu.

Všichni členové následně přešli pod politickou stranu **Dělnická strana sociální spravedlnosti**, se kterou již delší dobu spolupracovali. Stranu v té době vedla matka předsedy dělnické strany Tomáše Vandase. Ten vzápětí převzal předsednictví od své matky.

Dělnická strana sociální spravedlnosti nadále působí na české extremistické scéně a organizuje protiromské demonstrace. S aktuálním tématem uprchlické krize svou pozornost přesunula na protimuslimská vystoupení. Své veřejné akce organizuje společně se svou dceřinou organizací **Dělnická mládež**, která se stále více stává samostatnou a demonstrace, které dříve plánovala DSSS, jsou nyní v její gesci.²²

Po teroristických útocích v Paříži vyžadovala Dělnická strana sociální spravedlnosti, aby muslimské organizace, které působí v České republice, byly rozpuštěny. Její žádost však nebyla vyslyšena. Dne 31. ledna 2015 pořádala protimuslimskou demonstraci, ale vzhledem k nízkému počtu účastníků tohoto shromáždění se jednalo o naprosté fiasko.²³ To se však nedá říct o demonstraci z června téhož roku, které se účastnilo zhruba 600 osob. Akci organizovala Dělnická mládež a zúčastnili se jí přívrženci Dělnické strany sociální spravedlnosti ale i Národní demokracie. Shromáždění mělo ukázat schopnost sjednocení v otázce imigrace.²⁴

Dělnická strana sociální spravedlnosti je členem **Aliance pro mír a svobodu**, jedná se o mezinárodní evropské sdružení stran odmítajících islamizaci Evropy. Jejím členem je například Kotlebova Ľudová strana naše Slovensko, italská Forza nuova nebo Národně demokratická strana Německa.²⁵

Národní demokracie je relativně nově fungující nacionalistická strana, která vznikla z politického hnutí Právo a spravedlnost. Jejím předsedou je Adam B. Bartoš. Její původní název zněl Ne Bruselu - Národní demokracie, z čehož je zřejmé, že se jedná o stranu zaměřenou proti Evropské unii, avšak i přesto v roce 2014 kandidovala do Evropského parlamentu, ale neuspěla.

Samu sebe strana prezentuje jako konzervativní a vlasteneckou, která se hlásí k zachování tradičních hodnot jako je rodina nebo víra. Prosazuje vystoupení České

²² ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2014. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>.

²³ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2015. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/>.

²⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/>.

²⁵ LAMPRECHT, E. *DSSS Je zárukou suverenity, zve k volbám jihomoravský lídr Lamprecht*. [online]. © 2010-2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: http://www.dsss.cz/dsss-je-zarukou-suverenity_-zve-k-volbam-jihomoravsky-lidr-lamprecht/.

republiky z Evropské unie. Vyzývá k ochraně přírody, národního bohatství, kultury a jazyka. Odmítá pozitivní diskriminaci, kvůli níž jsou menšiny upřednostňovány před majoritou.²⁶

Z této partaje následně vznikl subjekt Národní kongres, který měl najít společnou cestu s podobně smýšlejícími organizacemi. Kooperace byla navázána s Dělnickou stranou sociální spravedlnosti. Společně pak mimo jiné uspořádaly akci na protest proti Prague Pride, což je festival gayů a leseb v Praze. Spolupráce však dlouho nevydržela a mezi představiteli jednotlivých uskupení docházelo ke sporům. V roce 2016 již mezi subjekty panovala silná rivalita.

Národní demokracie podporovala Rusko při konfliktu na Ukrajině a její členové se účastnili proruských demonstrací. Pokoušela se avšak neúspěšně navázat spolupráci s Ľudovou stranou Naše Slovensko Mariána Kotleby.

S Národní demokracií byla také personálně provázána **Národní domobrana**, což je uskupení, které vzniklo v souvislosti s migrační krizí. Dle jejích členů se jedná o alternativu k bezpečnostním složkám, sami sebe pak označují za ochránce pořádku, příp. státních hranic. Mají vyhraněné názory a ideologické postoje, které nejsou v souladu se zákonem ani s ústavními normami, neboť zpochybňují základní demokratické principy.²⁷

V lednu 2018 byl předseda Národní demokracie odsouzen za popírání a schvalování genocidy, podněcování nenávisti a hanobení národa k dvouletému podmíněnému trestu s tříletou zkušební dobou, čehož se měl dopustit vydáváním protizidovských knih, svými články a komentáři. Rozsudek však nenabyl právní moci a Bartoš se proti němu na místě odvolal.²⁸

Resistance Women Unity (RWU) je neonacistické ženské hnutí, které bylo založeno partnerkami českých neonacistů. Jejich cílem bylo podpořit neonacistické hnutí

²⁶ *O nás*. [online]. © 2014 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://narodnidemokracie.cz/strana/proc-jdeme-do-toho/>.

²⁷ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016*. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>.

²⁸ *Bartoš dostal za protizidovské texty dvouletou podmínku. Hájl se i slovy Milady Horákové*. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelivize.cz/ct24/domaci/2373472-bartos-obzalovany-z-popirani-genocidy-pred-soudem-parafrazoval-miladu-horakovou/>.

jako celek a vést výchovu dětí v duchu národního socialismu. RWU podporovalo svobodné matky a pořádalo různé aktivity pro děti. Činnost tohoto hnutí byla utlumena v roce 2010 po policejní akci Lotta, při níž byla zatčena i hlavní vedoucí uskupení.²⁹

Bohemia Hammerskins byla pobočkou Hammerskins Nation v České republice. Jednalo se o militantní uskupení, vydávala tzv. ziny, což byly neonacistické magazíny. Pořádala koncerty, kterých se účastnili i neonacistické kapely ze zahraničí.

Blood and Honour se od roku 1997 stala nejvýznamnější skinheadskou organizací v České republice, vystřídala Bohemia Hammerskins, pořádala koncerty neonacistických skupin a začala vydávat ziny. V současné době je ale česká pobočka tohoto uskupení neaktivní.

Národní odpor (NO) - Na přelomu tisíciletí se z Blood and Honour vydělila pražská část, která založila militantní neonacistickou skinhead organizaci Národní odpor. Ta se následně v České republice stala dominantní na neonacistické scéně a spolupracuje s německou politickou stranou NPD.

Cílem této organizace bylo od počátku posilovat národní hrdost a prosazovat národní socialismus. Stejně jako Blood and Honour pokračoval i Národní odpor v organizaci koncertů neonacistických kapel. Velký důraz kladl na politickou činnost, pořádal demonstrace a veřejná shromáždění. Snažil se zviditelnit. Hlásal politicky motivovaný boj v ulicích, neboť dospěl k názoru, že prostřednictvím soukromých koncertů a schůzek není možné dojít k revoluci a vytvoření nacionálně socialistického státu.³⁰

NO se soustředil na produkci White Power Music. Četnost soukromých koncertů, které byly pořádány Národním odporem, se postupně snižovala, a to z důvodu častých kontrol ze strany Policie ČR. Své aktivity proto začal soustředit na pořádání veřejných akcí.

Kmotrem rasistické hudby po celém světě se stal Ian Stuart Donaldson, velký bojovník za bílou rasu a zpěvák legendární white power kapely Skrewdriver.

²⁹ BASTL, M. Krajní pravice a krajní levice v ČR. Praha : Grada, 2011, s. 149.

³⁰ BASTL, M. Krajní pravice a krajní levice v ČR. Praha : Grada, 2011, s. 145.

V roce 2006 však bylo vydáno souhrnné stanovisko Nejvyššího soudu, které označilo Národní odpor za neonacistické hnutí.

„Národní odpor ve smyslu organizace přestal ve své podstatě existovat, když strach a nejistota přinutily vládnoucí režim a jeho komunistické soudce postavit nás mimo zákon, usnesením Nejvyššího soudu ČR z roku 2006, a naši aktivisté byli nuceni přejít do ilegality.“³¹

V roce 2007 v den výročí Křišťálové noci se Národní odpor pokusil o pochod Starým židovským městem v Praze. Téhož roku při oslavách 1. května zorganizoval pochod v Brně, kterého se zúčastnilo kolem 500 neonacistů. Nedlouho po zahájení byl však zástupcem městského úřadu zrušen, účastníci na výzvy k ukončení nereagovali a byly nasazeny policejní pořádkové jednotky s užitím donucovacích prostředků, mimo jiné také vodní děla. Po tomto zákroku započala bouřlivá diskuze, kterou rozpoutal Národní odpor o svobodě projevu v České republice. Tradicí se pak staly prvomájové demonstrace, které se konají každoročně za účasti Národního odporu, Autonomních nacionalistů a Dělnické strany.

Členové Národního odporu se pohybovaly v roce 2009 kolem dění v Dělnické straně, pod jejíž záštitou se pak konaly veřejné akce. Činnost Národního odporu přešla do pozadí zásluhou policejních akcí, které byly proti tomuto uskupení namířeny. Akce byly spojeny se zatýkáním členů, kteří byli následně trestně stíháni. V současné době je tato organizace roztržena a utlumena.

3.2.5 Islamofóbní organizace

Islám v České republice nechceme (IvČRN) bylo občanské hnutí vystupující proti islámu. Islám pak prezentovalo jako totalitní ideologii, která ohrožuje svobodu, demokracii, kulturu, lidská práva a lidské životy.³² Toto hnutí uspořádalo sérii demonstrací v Praze, v Brně a Českých Budějovicích. Podílelo se na petičních akcích.

³¹ *Filozofie národního socialismu*. [online]. © 2012 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://svobodny-odpor.blogspot.cz/p/koncept.html/>>.

³² *Islám v České republice nechceme*. [online]. [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://www.ivcrn.cz/letak-ivcrn/>>.

Stále však bylo převážně virtuální, a proto vzniklo uskupení Blok proti Islámu, které vzešlo z aktivistů pohybujících se právě kolem tohoto hnutí.

O aktivity této organizace se začala zajímat také DSSS a nabídla jí spolupráci, členové hnutí se však od tradiční krajní pravice distancovali.

Děni kolem Islám v České republice nechceme komentoval pro iDNES.cz bezpečnostní expert Miroslav Mareš, který uvedl, že se nejedná o tradiční pravici, protože se soustředí jen na jedno téma. Dle jeho názoru jde o nový fenomén, který je pro tradiční krajní pravici konkurencí.³³

Svou mediální pozornost si organizace získala incidenty, které proběhly u petičních stánků v Brně a Olomouci, a musela při nich zasahovat i Policie ČR. V Olomouci se s organizátory akce dostali do sporu muslimové, kteří studují na Univerzitě Palackého. Členové organizace se poté snažili tyto incidenty zveličit, medializovat a využít ke svému prospěchu a dobré profilaci v médiích. V Olomouci byl incident posouzen jako přestupek, v Brně se nejednalo o protiprávní jednání.

Blok proti islámu (BPI), toto hnutí vzniklo z osob kolem výše popsané organizace Islám v ČR nechceme. Jednalo se o občanskou iniciativu, která vzešla z internetového prostředí původně ne příliš dobře organizované skupiny.

Členové organizace Blok proti Islámu odmítali islámské náboženství a považovali jej za nesvobodné, totalitní s expanzivní politikou, vytvářející fanatiky a pěstující nenávist vůči nevěřícím.

Předsedou Bloku proti Islámu byl doc. Mgr. Martin Konvička, Ph.D. BPI bylo konkurencí pro tradiční krajně pravicové organizace, avšak spojování s krajně pravicovou scénou odmítali. Na celostátním sněmu v květnu 2016 došlo k rozpuštění organizace.

³³ HEJL, J. Odborník na extremismus: Lidé jsou z uprchlíků nesví, Čechů s radikálními názory přibývá. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW:<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/odbornik-na-extremismus-lide-se-citi-znejisteni-tech-s-radik/r~5405f92ea18711e59772002590604f2e/>>.

3.2.6 Ultrapravicové symboly

Typickým symbolem extrémní pravice je znak vyskytující se v různých kulturách téměř na celém světě, jedná se o svastiku neboli hákový kříž. Ve 30. letech 20. století si jej přivlastnila NSDAP a do historie se zapsal jako symbol rasismu, nacismu a nadřazenosti bílé rasy. V České republice je užití tohoto symbolu v určitých souvislostech nezákonné.

Dalším znakem je kombinace čísel 88, která je zkratkou pro Heil Hitler, autoři neonacistických textů je připojují ke svým podpisům.

Příznivci nejen ultrapravicových hnutí používají často zkratku A.C.A.B., což znamená All Cops Are Bastards (všichni policajti jsou bastardi).

Verbálním a nonverbálním vyjádřením pro příznivce nacismu a vyznavače nacistických ideologií je nacistický pozdrav „Heil Hitler!“ provolaný se vztyčenou pravicí. V 90. letech se slovní spojení s pozdviženou pravou rukou vykřikovalo na koncertech neonacistických kapel.

3.3 Populismus

Populismus je tendence odvolávat se na vůli lidu. Do kapitoly politický extremismus byl zařazen, neboť je nedílnou součástí projevu převážně politických extremistických uskupení. V posledních letech je na vzestupu a jeho vliv se projevuje v chování společnosti.

Populisticky se projevují politici, kteří chtějí moc získat, ale také ti, kteří si ji chtějí udržet. Populistický program nebývá zpravidla ideologický, neboť jeho hlavními aspekty jsou především sliby, jejichž cílem je vyřešení těch nejnaléhavějších problémů. Politici se tak obracejí přímo na občany, u nichž díky své rétorice, kterou se jim snaží zalíbit, získávají podporu. Kritizují vládnoucí elity, přizpůsobují se náladám, které aktuálně panují mezi lidmi.³⁴

³⁴ ŽLOUDEK, K. Encyklopedie politiky. Praha : LIBRI, 1996, s. 332

Populismus je jev celosvětový, není politicky směřován, neboť se populisté hlásí jak k levici, tak k pravici. Jedni chtějí pomáhat uprchlíkům, jiní před nimi zavírají dveře. Populisté kvůli nárůstu veřejné přízně slibují nesplnitelné, vymezují se proti jiným skupinám společnosti, aby jejich sympatizanti lépe chápali, jaké jsou jejich hodnoty a cíle. Značný problém nastává, pokud se společností začne šířit špatná nálada a lidé se na svou budoucnost přestanou dívat s optimismem. Pak je daleko snazší, aby podlehli politickému populismu tak, jak je tomu v současné nejen české společnosti. Populisté potřebují neustále vytvářet dojem jakési společenské nebo kulturní války, neboť právě oni se pasují do role těch, co zemi z oné války vyvedou.

Vděčným cílem populistů v minulých letech byla sociální témata, jako jsou vyloučené lokality, nezaměstnanost, kriminalita nepřizpůsobivých občanů a vyplácení sociálních dávek. Poté, co v roce 2015 nezaměstnanost klesla na historická minima, se pro populistické síly stala vděčným tématem uprchlická vlna, a to i přes skutečnost, že se České republice téměř zcela vyhnula. Problém, který nastal, populisté nejen zveličili, ale také značně překroutili. Z jejich rétoriky se pak zdálo, že v Česku bude během pár let silná muslimská menšina a české právo se přizpůsobí právu šaría, které je vyznáváno muslimy.

Cílem populistů není řešení společenských problémů, jak se snaží svým posluchačům namluvit, ale rozdráždění společnosti, působení na jejich emoce a aktuální nálady. Politici z tradičních politických stran se bohužel snaží rétoriku populistů přejímat, aby si udrželi své pozice a pozice svých stran.

3.3.1 Český populismus

Krátce po sametové revoluci na začátku devadesátých let lidé, kteří nebyli spokojeni s formou a průběhem demokratizace společnosti, našli pochopení a společné názory

u republikánů Miroslava Sládka nebo u komunistů, kteří společnosti slibovali, že podniknou kroky, které byly z pohledu doby těžko realizovatelné. Pro občany, kteří nedokázali předjímat nebo nechtěli pochopit aktuální situaci, šlo však o hesla líbivá, a proto si i tyto strany našly své příznivce. Komunisté mají své voliče dodnes. Zpravidla

se jedná o osoby, které se nesmířily se současnou kapitalistickou společností nebo osoby starší, které vyrostly v době před Sametovou revolucí.

V roce 2010 se do sněmovny a následně i do vlády dostala populistická strana Věci veřejné, která neměla téměř žádný program, její kandidátku tvořili neznámí lidé, podnikatelé a celebrity, jakou byl například investigativní novinář Radek John. Šlo především o projekt Víta Bárty, podnikatele, který si dle uniklých nahrávek a dokumentů sliboval přístup k novým možnostem zisku a podnikatelským příležitostem.³⁵ Strana však nevydržela ani jedno volební období a došlo k jejímu rozpadu.

V roce 2013 vzniklo hnutí Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury, jednoho z největších populistů dnešní doby. Silný lídr, který jako jediný navrhuje přímou odvolatelnost politiků, ačkoliv si je vědom, že jeho návrh je v rozporu s Ústavou a nikdy nemůže projít. Na neznalou veřejnost však jeho rétorika působí pozitivně a Okamura tak může opakovat líbivý slogan a idealizovat se do pozice bojovníka proti špatnému nastavení systému. Jak bere možnost odvolání on sám, však ukázal ve svém prvním volebním období, kdy mu byla kolegy ze strany vyslovena nedůvěra, a on, místo toho, aby se vzdal svého mandátu, založil novou stranu. Pravidelně, nyní už jako předseda politického hnutí Svoboda a přímá demokracie, vystupuje proti uprchlíkům, na což velká část české společnosti slyší, ačkoliv dosud nebyl zaznamenán jejich významnější příliv do České republiky.

³⁵ TABERY, E. Opuštěná společnost: česká cesta od Masaryka po Babiše. Praha : Paseka, 2017. s. 60.

4 Nepochitický extremismus

4.1 Náboženské sekty

Také problematika náboženských sekt je v této práci rozvedena, neboť jednání jejích členů je formou nepolitického extremismu. V současné době však na české scéně není známo náboženské uskupení, které by bylo výraznou hrozbou pro společnost. Aktivita sekt se zaměřuje převážně na jednotlivce a uzavřená uskupení jejích členů.

Pojem náboženské sekty vyjadřuje uskupení lidí, na které je pod záminkou víry působen psychický nátlak ze strany sektářských mocnárů. Jejich nástrojem je manipulace, jež v některých případech vede k páchání trestné činnosti nebo k sebevraždám jejích členů.

Sektu lze, dle Chmelíka, charakterizovat jako „organizovanou skupinu nábožensky založených osob s dogmaticky nekonvenčními názory na úlohu a postavení člověka ve společnosti, založené na kultu osobnosti, přičemž dochází ke značné psychické manipulaci s osobností jedince se zaměřením na rozklad vlastní identity a vytvoření duševního otroctví s absolutní závislosti na představiteli sekty.“³⁶

Při náboru členů dochází k různým příslibům, které často nejsou naplněny. Následně dochází k psychologické manipulaci, členům sekt je vštěpována myšlenka vzájemné soudržnosti, uctívání autority, dodržování předepsaných postupů, ctění hierarchie skupiny a nemožnost opustit sektu bez následků.

Náboženské sekty mnohdy potlačují osobní vlastnictví, její vrchní představitelé, kteří využívají své až absolutistické moci, rozhodují o majetku ostatních členů, případně o jejich zdraví nebo dokonce o jejich životech. Jsou považováni za nezpochybnitelné vůdce

a autority. Sekta se ve svých členech snaží vzbudit pocit nadřazenosti a bezpečného místa, přičemž vnější svět je interpretován jako místo špatné a nebezpečné.

Členové některých sekt mají sklon k násilnickému chování ve spojení s obětními rituály nebo hromadnými sebevraždami, případně se dopouštějí teroristických akcí

³⁶ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha : Linde, 2001, s. 143

na základě svého náboženského přesvědčení. Tyto sekty jsou atraktivní především mezi dospívající mládeží, která hledá něco nového, nezvyklého a tajemného.

Celkový počet náboženských sekt v České republice není v současné době znám, z policejního hlediska nepředstavují náboženské sekty až na výjimky pro společnost téměř žádné bezpečnostní riziko.

Svědkové Jehovovi - jejich učení je blízké protestantskému křesťanství, upínají se na předem přesně stanovený konec světa. Těchto zaručených předpovědí však bylo v minulosti již několik. Nikdy však nedošlo k jejich naplnění. Svědkové Jehovovi jsou absolutně oddaní své víře, která rozhoduje o jejich každodenním způsobu života. Nepořádají oslavy, jako jsou Vánoce nebo narozeniny, nedávají si dárky, žijí skromně a velkou část svých příjmů dávají ve prospěch komunity. Odmítají povinnou vojenskou službu ale také transfuzi krve, což může způsobit ohrožení života členů tohoto učení. Mezi širokou veřejností jsou známi jako osoby, které postávají na veřejných místech, kde dochází ke kumulaci většího množství lidí, v ruce svírají časopisy „Strážná věž“ nebo „Probud'te se!“, anebo chodí po domácnostech na vesnicích a ve městech, nabízejí své publikace a osvětu. Každý z členů je povinen odpracovat určitý počet hodin touto činností.

Hnutí Hare Kršna - jeho základem je náboženství, které se vyvinulo v Indii, uctívá boha Višnu přetvářeného v Kršnu. Toto hnutí zakládá farmy, kde jeho stoupenci žijí prostým způsobem života s pevně stanoveným řádem a denním programem. Ráno vstávají v brzkých ranních hodinách, probíhá očista studenou vodou a krmení božstev, přes den se věnují těžké práci a skromně se stravují. Děti jsou udržovány v soukromí skupin tohoto hnutí a nedocházejí do škol, což představuje hrozbu pro jejich rozvoj osobnosti. Hymnou hnutí je mahámantra, kterou její členové zpívají při průvodech v ulicích měst, při nichž vzdávají chválu Nejvyššímu Pánu.³⁷

Církev Ježíše Krista svatých posledních dnů - zpočátku bylo typickým symbolem tohoto náboženství mnohoženství. Mormoni, což jsou členové této sekty, dostávají při svém zasvěcení magické prádlo, které nesmějí sundat s výjimkou osobní hygieny a sportu. Jejich učení říká, že každý člověk se může stát bohem, a po řádně prožitém životě, se opravdu bohem stane, přijde do Božího království, dostane svou

³⁷ CHMELÍK, J. *Extremismus*. Praha : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. s. 238.

planetu, kde bude jako bůh vládnout, mít několik nebeských manželek, se kterými bude plodit duchovní děti. Mormoni odevzdávají své církvi desátky, z nichž financují a staví nemocnice a univerzity. Působí také v České republice³⁸, žádná trestná činnost jejich členů v souvislosti s touto církví na našem území nebyla dosud zaznamenána.

Imanuelité - v roce 1991 toto hnutí založil Jan Dietrich Dvorský spolu se svou družkou Labutí pannou. Prohlásil se za Mesiáše, jehož posláním je vybudovat Tisíciletou říši. Ve své době se jednalo o jednu z nejnebezpečnějších sekt v České republice. Její členové žili v nevyhovujících podmínkách, zanedbávali hygienu, trpěli podvýživou, užívali drogy, děti nebyly posílány do škol, všechen majetek odevzdali Dvorskému.

V případě, že bylo shledáno jasnovidcem, že nemají čistou auru, byli z hnutí vyloučeni bez nároku na vrácení majetku, protože někteří páchali sebevraždy nebo byli nuceni vyhledat psychiatrickou pomoc. V dnešní době je toto hnutí již téměř zaniklé. Jeho působení bylo utlumeno v roce 1995 poté, co byl na Dvorského a jeho družku vydán příkaz k zatčení pro ohrožování výchovy mládeže, protože své děti neposílali do školy. Dvorský se svou družkou uprchl do zahraničí.

Církev sjednocení se hlásí ke křesťanství s odkazem na učení a výroky svého zakladatele reverenda Muna, proto se také jejím členům říká Moonisté nebo Munisté. Základem Munova učení je kniha Boží princip. Církev sjednocení je obviňována z vymývání mozků, své členy nutí k pouličnímu prodeji či k odevzdání veškerého jejich majetku. Munisté jsou známí hromadnými svatbami a párováním novomanželů. Novomanželé se seznamují těsně před svatbou a jsou vybíráni podle fotografií samotným Munem napříč rasami. Členům církve je zakázáno užívat drogy, kouřit, udržují se v dobré fyzické kondici.

Scientologická církev byla v USA uznána jako církevní veřejně prospěšná organizace, v České republice však působí pouze jako nezisková organizace a jako církev zatím uznána nebyla. Její víra spočívá v myšlence, že člověk má v sobě Thétana, který je

³⁸ *O nás*. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.cirkev-jezise-krista.cz/about/>.

bohem ale zapomněl na svůj božský původ, což znamená, že každý člověk v sobě má božský potenciál, který lze využít k řešení problémů na cestě k úspěchu.³⁹

Nebezpečí této náboženské skupiny představuje snaha využít svůj božský potenciál, při němž se členové scientologické církve snaží očistit svou osobnost. Představiteli

i ostatními členy uskupení jsou věřící psychologicky manipulováni, hledají stále nové problémy, což v konečném důsledku způsobuje zhoršení psychologického stavu. Dostávají se pak do sociální izolace a při snaze o očistění jsou schopni za vyřešení svých problémů, které jsou jim uměle podsouvány, vydat nemalé množství finančních prostředků, což může způsobit až osobní insolvenční.⁴⁰

Satanismus je vírou v Satana, který je protikladem Boha. Satanisté odmítají a zpochybňují křesťanství a především víru v křesťanského Boha, na čemž je založena i samotná Satanská bible sepsaná A. S. La Vayem, zakladatelem Satanské církve. Satanisté uctívají temné síly, kterým při svých rituálech přinášejí oběti zvířecí, ale i lidské. Toto náboženství je atraktivní především pro mladší generaci, kterou láká tajemno a sexuální otevřenost.

„Lidstvo potřebuje šílenství. Aby dokázalo, že je ‚lidské‘, zmítá se a rozněcuje, baží a dychtí po jiném světě, po světě vytržení a sladkého šílenství, po hlubinách, tam dole‘ ... Ano, lidstvo potřebuje šílenství nejen pro rozptýlení, ale pro důkaz své vlastní velikosti. Lidé milující v hloubce svých bytostí jen lesk a nádheru křečí a chybí jim k nim energie, volají na pomoc Satana, jedy, bouřící krev a drogy, vzbuzující horečky. Och! Morfium mozku a hašiš srdci! ...aniž by se namáhali trmácením se k těžce dosažitelnému nebi, hle, jak se oddávají snadno dostupným hrůzám pekla.“⁴¹

V České republice existují skupiny nebo spíše jednotlivci představující určitou společenskou nebezpečnost. Tato nebezpečnost může spočívat v týrání zvířat ale i v rituálních vraždách, které jsou součástí satanistických obřadů.

Posledním známý případem, který je spojován se satanismem, je vražda pražského taxikáře německými mladíky (16 a 22 let) z června roku 2013. Podle německého státního

³⁹ VOJTÍŠEK, Z.. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společnosti*. Praha : Portál, 2004.

⁴⁰ CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha: Linde, 2001, s. 105.

⁴¹ BOIS, J. *Satanova církev*. Mšeno u Mělníka : OLDM, 2009. s. 145.

zastupitelství byli obžalováni fascinování satanismem a vampyrismem a plánovali násilnosti už před útokem v Praze, údajně z "touhy po krvi".⁴²

Mezi symboly satanismu patří

- **obrácený pentagram** (pěti přímými tahy ztvárněná pěticípá hvězda obrácena špicí dolů), jedná se o symbol černé magie, používaný také v čarodějnictví
- **obrácený kříž**, který symbolizuje čtyři živly (zemi, vodu, vzduch, vítr) a čtyři směry (sever, jih, východ, západ), také odmítnutí křesťanství a jeho hodnot
- **Bafomet**, vyobrazení kozla se symbolem obráceného pentagramu na čele
- číslo **666**, které je označením pro antikrista a poprvé se objevilo ve zjevení Janově, tedy v poslední knize Nového zákona.

V České republice v roce 2005 vznikl První Česko-Slovenský Chrám Církve Satanovy, který má několik desítek příznivců po celé České republice, nejedná se však o skupinu nebezpečnou, její povaha vnímání satanismu nesouhlasí s obětními rituály, ale snaží se o rozvoj člověka a jeho osobnosti pod rouškou tajemna a rituálů.⁴³

4.2 Divácké násilí

Nebezpečným fenoménem, který se pojí s extremismem ale zároveň i se sportovní tematikou je divácké násilí. Odehrává se na stadionech, v jejich bezprostředním okolí nebo na trasách fanoušků. Divácké násilí je obvykle plánováno, má opakovaný či manifestační charakter a je realizováno relativně ohraničenou skupinou osob, jejichž jednotícím prvkem je sounáležitost s určitým klubem či národním týmem. Kromě vlastního násilí zahrnuje rovněž další formy rizikového chování, jako jsou rasistické urážky, používání extremistické symboliky či chování ohrožující bezpečnost dalších

⁴² STEJSKALOVÁ, K. BARTOŠOVÁ, S. *Za vraždu pražského taxikáře udělil německý soud satanistům doživotí a 10 let.* [online]. © 2014 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://www.irozhlas.cz/node/5930557/>.

⁴³ *Práva a povinnosti Satanského spolku.* [online]. [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.cirkevsatanova.cz/prava-a-povinnosti-satanskeho-spolku.html/>.

diváků, hráčů a rozhodčích. Divácké násilí se vyskytuje nejvíce v souvislosti s konáním fotbalových a hokejových utkání.

Divácké násilí představuje nejen narušení veřejného pořádku, ale představuje také vážné riziko pro bezpečnost ostatních diváků při nezvladatelných davových situacích.

Divácké násilí se začalo v 60. letech 20. století rozvíjet ve Velké Británii. V souvislosti s fotbalem docházelo ke rvačkám, výtržnostem a vandalismu. Skupinkám, které byly strůjci těchto negativních jevů kolem sportovních utkání, se začalo říkat Hooligans neboli chuligáni.

V minulosti byl problém diváckého násilí řešen účastí policie přímo na stadionech. Od 1. ledna roku 2009 vydala vláda nové usnesení, které začalo problematiku diváckého násilí řešit. Na sportovní kluby se přenesla větší zodpovědnost, definovala se jasná pravidla. Policie ze stadionů zmizela a zajištění bezpečnostních opatření se stalo věcí pořadatelů, kteří si začali pronajímat bezpečnostní agentury. K tomuto kroku se přistoupilo, protože se zjistilo, že přítomnost těžkooděnců na stadionu má často úplně opačný účinek než uklidnění rozvášněného davu, že vede až k vyhocení situace a následnému útoku na tyto policejní složky.

Policie tedy ukončila svou přítomnost na stadionech. Až ve chvíli, kdy pořadatelská služba není schopna situaci zvládnout, vstoupí na stadion a situaci řeší.

Dalším důležitým krokem v boji proti diváckému násilí se stal trest pro výtržníky, a to zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, který je v nové verzi trestního zákoníku. Tento trest může mít trvání až 10 let. Odsouzený „fanoušek“ se pak nesmí po dobu trestu účastnit vymezených akcí kulturního, společenského nebo sportovního charakteru. Na dodržování trestu dohlíží probační úředník, který může určit, že v konkrétní době konání určité akce, se musí výtržník dostavit na útvar Policie ČR, a tam setrvat, po určitou dobu. Pokud nedodrží, co je mu uloženo, může být stíhán za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí.

V současné době policie postupuje podle nových trendů, jež se opírají o zásadu „low profile policing“, což znamená, že policie vystupuje na veřejnosti takovým

způsobem a v takovém počtu, aby nevyvolávala negativní emoce. Policisté pořádkové jednotky, pak zaujímají taktické pozice na místech, kde nejsou na očích, ale mohou rychle a efektivně zasáhnout, v případě, že to situace vyžaduje.

V souvislosti s low profile policing došlo k vytvoření spotterů a antikonfliktních týmů, kteří jsou využíváni také při demonstracích levicové či pravicové extremistické scény.

Úkolem členů antikonfliktního týmu je dohled na průběh shromáždění, komunikace s účastníky akce a předávání informací pořádkovým jednotkám. Dalším nemalým úkolem je uklidnění situace za pomoci verbální komunikace v případě, že dochází k eskalaci násilí.

Spotteri jsou policisté zařazení ve službě kriminální policie a vyšetřování, kteří se v civilním oblečení pohybují mezi účastníky akce. Jejich výhodou je znalost prostředí i závadových jedinců, které jsou schopni rozpoznat a předvídat jejich chování. Tito policisté rovněž komunikují s pořádkovou jednotkou a na základě jejich poznatků se určuje další postup.

Díky využívání moderních technik se daří následky jednání osob, které se dopouštějí diváckého násilí, usměrňovat a často je eliminováno dříve, než dojde ke způsobení škod. Následnému odhalování pachatelů, kteří se dopustili protiprávního jednání v souvislosti s diváckým násilím, napomáhá dokumentace na záznamová zařízení. Přičemž je důležité zadokumentovat celý průběh akce, který začíná ještě před příjezdem fanoušku na místo události. K výtržnostem dochází často už v dopravním prostředku, ať už se jedná o vlak nebo autobus, ale také při pěší cestě na stadion.

V České republice se divácké násilí soustřeďuje na fanoušky několika klubů (zejména Sparta Praha, Brno a Ostrava) v menší míře se na něm podílí i fanoušci dalších klubů (Slavie a Bohemians Praha, Slovan Liberec, Sigma Olomouc a další).

Fanoušci zapojení do diváckého násilí se většinou rekrutují z deprivovaných sociálních skupin, často se jedná o nedospělé.

Hooligans jsou radikální fotbaloví fanoušci, kteří se spolčují do skupin a vyvíjí činnost, která směřuje k boji s fanoušky soupeřova klubu. Typickým znakem těchto osob

je sklon k agresivitě a vyvolávání konfliktů. Prezentují se vlajkami a šálami v barvách svého klubu, nosí oblečení značek jako je Lonsdale, Yakuza nebo Everlast.

Často dochází k rivalitě mezi těmito spolky, proto plánují vzájemné rvačky na odlehlých místech, aby je nerušila policie.

Dne 6. února 2016 fotbaloví hooligans napojení na krajní pravici v pražské Thunovské ulici zaútočili kameny a pyrotechnikou na Autonomní a sociální centrum Klinika, které mimo jiné organizuje sbírky na pomoc uprchlíkům.⁴⁴

Ultras - tato skupina bývá často spojována veřejností s Hooligans. Ultras se sice také sdružují do skupin, ale své fanouškovství vyjadřují vytvářením samolepek, plakátů, vlajek a chorálů. Snaží se pro svůj tým zajistit jedinečnou atmosféru. Nevyvolávají násilné střety, ale narušují průběh hry vhazováním konfet či dýmovnic na plochu hřiště. Pyrotechnické efekty jsou pro ně typické, kvalita fandění je pro ně důležitější, než průběh hry na hřišti.

⁴⁴ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>>.

5 Prevence a boj proti extremismu

Zatímco extremistická uskupení se zákony České republiky neřídí, státní orgány, policie nevyjímaje, jednat podle zákona musejí, což je do značné míry svazuje. Avšak pokud by státní instituce podle zákona nepostupovaly, samy by byly brzy označeny za extremistické organizace.

Základem boje s extremismem je stejně jako u každé trestné činnosti prevence. Jedním ze základních preventivních postupů Policie ČR je pravidelná informovanost veřejnosti o nebezpečnosti jednání extremistických skupin, a to prostřednictvím internetových stránek, televizních, tištěných nebo rozhlasových médií, komunikace s komerčními subjekty, které provozují internetové servery, na nichž se zobrazuje nelegální extremistický obsah. Dalším neméně důležitým nástrojem prevence je osvěta na základních a středních školách formou přednášek, které se zaměřují na vysvětlení pojmů, filozofii a protiprávní činnosti extremistických skupin. Kromě žáků je nutné v této problematice vzdělávat i jejich vyučující, aby nabyté vědomosti mohli předávat i v rámci vyučovaných předmětů.

Další důležitou součástí prevence je podpora projektů spojených se sociálním začleňováním, spolupráce s městskými a obecními úřady, komunikace s asistenty prevence kriminality a podpora zřizování těchto pozic zastupiteli měst a obcí. Dále získávání informací o problémech v sociálně vyloučených lokalitách a navrhování jejich řešení, podpora integrace cizinců žijících na českém území.

V rámci prevence nesmí být opomenuto ani školení policistů, a to nejen příslušníků pohotovostních jednotek a kriminalistů zabývajících se extremistickou problematikou, ale hlavně řadových policistů sloužících v ulicích, kteří se v rámci hlídkové služby často setkávají s členy extremistických uskupení i s občany ze sociálně vyloučených lokalit.

Při samotných extremistických akcích je nezbytné podporovat vzájemnou spolupráci mezi pořádkovou policií a Službou kriminální policie a vyšetřování, důsledně dokumentovat a vyhodnocovat trestnou činnost, využívat efektivně a bezpečně antikonfliktní tým, a v případě zjištění protiprávního jednání, důsledně zakročit proti pachateli a zamezit jeho protiprávní činnosti.

V posledních letech Ministerstvo vnitra vydává dokument „Koncepce pro boj proti extremismu“, který je každoročně aktualizován na základě vyhodnocených statistik a bezpečnostních opatření, které byly za uplynulý rok provedeny.⁴⁵

Sociální sítě a internet

Díky sociálním sítím je velice jednoduché šířit do veřejného prostoru lži a manipulace, stejně jako extremistické nálady. Nabízí se pak otázka, jestli další pohnutka ke zhroucení demokracie a překlenutí společnosti do totalitního režimu nepříjde právě prostřednictvím těchto sítí.

Anonymita sociálních sítí zabezpečuje jejich uživatelům svobodu a zároveň úkryt. Není pak pro ně problém napsat nenávistný komentář prezentující jejich extremistický názor nebo sdílet obrázky, fotografie či videozáznam s extremistickým podtextem.

V minulosti bylo možné do veřejného prostoru vypustit cílenou lež. Veřejnost však byla schopna rozeznat, která média jsou seriózní, a která brát takzvaně s rezervou. V politice se tak obdobně hlídly politické strany. Debata se ale v současné době mění. Často k ní dochází pouze v rámci sociální skupiny, která není v probírané věci erudovaná, a není tak schopna pravdivost přijaté informace posoudit. Členové sociálních skupin se uzavírají do své komfortní zóny, neověřují si fakta o zjištěných informacích ani věrohodnost zdrojů, ze kterých čerpají. Snadno se tak stávají hlasem extremistických postojů, neboť si na základě nepravdivých informací utvoří nesprávný názor na určitou problematiku.

⁴⁵ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocnizpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/>>.

Závěr

V dnešním světě existuje mnoho civilizačních problémů a jejich produktem je mimo jiné i extremismus. Ve společnosti se vždy najde někdo, kdo není spokojen s aktuálním státním zřízením nebo se situací, která je podporována většinovou společností.

Tato práce si nedala za cíl vyřešit problém nazvaný extremismus, a to z toho důvodu, že to ani není možné. Extremismus v určité podobě ve společnosti vždycky byl a v budoucnu jistě bude. Jak už bylo napsáno v úvodu, pokud by demokratická společnost extremismus dokázala potlačit, byl by to její konec a stala by se diktaturou, neboť by popřela základní práva a svobody.

Cíle této práce byly naplněny. Byla zmapována extremistická scéna v České republice, přičemž byla popsána extremistická hnutí, jejichž význam byl zhodnocen jak z hlediska historického, tak z hlediska aktuálního. Bylo zmapováno jejich působení, aktivita a nebezpečnost konání jejich členů.

Ve druhé kapitole byla popsána a vysvětlena základní hesla, která se s extremismem, ať už politickým či nepolitickým, krajně levicovým, pravicovým nebo náboženským, pojí.

Extremismus byl rozdělen na politický a nepolitický, neboť extremistická uskupení nemusí vždy prosazovat své politické názory, mnohdy je politická situace vůbec nezajímá, zaměřují se na jiné sféry života, jako je například víra anebo fanouškovství.

Třetí kapitola se věnovala politickému extremismu. V rámci první podkapitoly popsala levicovou scénu, její filozofii, znaky a rozsah činností. Byla v ní vyjmenována krajně levicová uskupení, která působí na území České republiky, nebo v minulosti působila, přestože v současné době již aktivní nejsou. Své místo v této práci si však jistě zaslouží, neboť se může stát, že se jejich činnost ožíví a znovu promluví k masám lidí tak, jak se to už v minulosti odehrálo. Druhá podkapitola s názvem Pravicový extremismus popsala krajně pravicové spektrum, a stejně jako v případě krajní levice, představila uskupení, která jsou v současné době na území České republiky aktivní, nebo byla jejich aktivita utlumena, ale jejich význam z minulosti je nezpochybnitelný. Do této podkapitoly byly dále zařazeny islamofobní subjekty, které v České republice

vznikly nově v souvislosti s uprchlickou krizí, což je téma v současnosti velmi diskutované a je mu věnována velká mediální pozornost. Lidé mají strach z přílivu imigrantů, kteří jsou v naprosté většině vyznavači islámu, což je chápáno jako náboženství radikálně militantní. Extremistické skupiny krajní pravice se snaží těchto obav z jiné kultury využít, získat příznivce a sympatie u obyčejných lidí, pořádají různé demonstrace proti přijímání uprchlíků, naopak extrémní levice se snaží tyto demonstrace narušovat a podporovat uprchlickou integraci.

Součástí extremistické scény v České republice jsou a v minulosti byla různá náboženská uskupení, která byla popsána ve čtvrté kapitole této práce. V období komunismu byla náboženská hnutí potlačována. Po Sametové revoluci došlo k jejich renesanci, některé nové náboženské směry se na území Česka zrodily, jiné byly přijaty ze zahraničí. Aktuálně není v České republice žádné náboženské hnutí, které by představovalo přímou společenskou nebezpečnost. Potenciálně nebezpečná smýšlení povětšinou vyznávají malá uskupení nebo jednotlivci.

Čtvrtá kapitola se kromě náboženských sekt věnovala také diváckému násilí, což je rovněž projev extremistického jednání, a v Česku jedno z aktuálních témat. Proto byla popsána jeho historie, skupiny, které se jej dopouští, ale také metody, jež policie využívá k jeho eliminaci.

Téma této bakalářské práce je zcela aktuální. Její obsah je koncipován tak, aby čtenář získal ucelenou představu o současné situaci na extremistické scéně v České republice. Jejím přečtením se seznámil s aktuálním děním, historií uskupení, která spadají do kategorie „extrémní“, a měl by být schopen se v této problematice orientovat.

V poslední kapitole byla stanovena opatření, jejichž účelem je potlačení a utlumení extremistických skupin. Jsou v ní postupy, kterými lze společnost vychovávat tak, aby nedocházelo k rozšiřování extremistických nálad. Každý se však musí smířit s tím, že při zachování hodnot demokratické společnosti, nelze, jak již bylo v této práci několikrát zmíněno, extremismus zcela vymýtit.

Seznam použité literatury a pramenů

Literární zdroje

BASTL, M. *Krajní pravice a krajní levice v ČR*. Praha : Grada, 2011. 285 s. ISBN 978-802-4737-973.

BOIS, J. *Satanova církev*. Mšeno u Mělníka : OLD M, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87403-00-6.

DEM JANČUK, N. DROTÁROVÁ, L. *Vzdělání a extremismus*. Praha : Epoque, 2005. 133 s. ISBN 80-86328-83-X.

DUFKOVÁ, I., POKORNÁ J., PUDIL J., ZLÁMAL J.. *Extremismus jako sociálně patologický jev, prevence a etika v práci policie*. Praha : MV ČR, 2004.

CHMELÍK, J. *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. Praha : Linde, 2001. 172 s. ISBN 80-7201-265-7.

CHMELÍK, J. *Extremismus*. Praha : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012. 432 s. ISBN 97-8807-380-3766.

CHMELÍK, J. *Symbolika extremistických hnutí*. Praha : Armex, 2000. 113 s. ISBN 80-862-4414-8.

KASAL, J. *Násilí na stadionech jako odraz kultury*. Hradec Králové : Gaudeamus, 2013. ISBN 978-807-4353-628.

LINHART, J., PETRUSEK, M., VODÁKOVÁ, A., MAŘÍKOVÁ, H. *Velký sociologický slovník*. Praha : Karolinum, 1996. 1627 s. ISBN 80-7184-164-1.

MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MV ČR, 2006.

SMOLÍK, J. *Fotbalové chuligánství: historie, teorie a politizace fenoménu*. Karlovy Vary : Zdeněk Plachý, 2008. 280 s. ISBN 80-903-5563-3.

TABERY, E. *Opuštěná společnost: česká cesta od Masaryka po Babiše*. Praha : Paseka, 2017. 284 s. ISBN 978-80-7432-849-7.

VOJTÍŠEK, Z. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha : Portál, 2004. 440 s. ISBN 80-717-8798-1.

ŽLOUDEK, K. *Encyklopedie politiky*. Praha : LIBRI, 1996. 600 s. ISBN 80-85983-11-7.

Elektronické zdroje

Nakladatelství Anarchistické federace [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://nakladatelstvi.afed.cz/>?

Kdo jsme. Antifa.cz [online]. © 1996-2016 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme/>?

MÁJÍČEK, J. *Co je socialismus ZDOLA?* [online]. © 2005 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://solidarita.socsol.cz/2005/solidarita/co-je-socialismus-zdola-2/>?

POLICIE ČR. *Vyžádané informace*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/obvodni-reditelstvi-policie-praha-ii-166103.aspx/>?

Policie vyklidila squat Cibulka na základě přijatého trestního oznámení [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://policejnidenik.cz/policie-vyklidila-squat-cibulka-na-zaklade-prijateho-trestniho-oznameni/>?

Squatterři obsadili střechu opuštěné usedlosti Šatovka v Praze. Z plošiny s nimi vyjednávala policie. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/squatterri-praha-6_1802100849_jra/?

Kdo jsme, co děláme a co chceme. [online]. © 2006 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.ksm.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=74/?

Informace o Svazu mladých komunistů Československa – členství v něm. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: https://www.komsomol.cz/?page_id=130/?

LAMPRECHT, E. *DSSS Je zárukou suverenity, zve k volbám jihomoravský lídr Lamprecht*. [online]. © 2010-2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: http://www.dsss.cz/dsss-je-zarukou-suverenity_-zve-k-volbam-jihomoravsky-lidr-lamprecht/?

O nás. [online]. © 2014 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://narodnidemokracie.cz/strana/proc-jdeme-do-toho/>?

Bartoš dostal za protižidovské texty dvouletou podmínku. Hájl se i slovy Milady Horákové. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/2373472-bartos-obzalovany-z-popirani-genocidy-pred-soudem-parafrazoval-miladu-horakovou/>?

Filozofie národního socialismu. [online]. © 2012 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://svobodny-odpor.blogspot.cz/p/koncept.html/>?

Islám v České republice nechceme. [online]. [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://www.ivcrn.cz/letak-ivcrn/>?

HEJL, J. *Odborník na extremismus: Lidé jsou z uprchlíků nesví, Čechů s radikálními názory přibývá*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/odbornik-na-extremismus-lide-se-citi-znejisteni-tech-s-radik/r~5405f92ea18711e59772002590604f2e/>?

O nás. [online]. © 2018 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.cirkev-jezise-krista.cz/about/>?

STEJSKALOVÁ, K. BARTOŠOVÁ, S. *Za vraždu pražského taxikáře udělil německý soud satanistům doživotí a 10 let*. [online]. © 2014 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <https://www.irozhlas.cz/node/5930557/>?

Práva a povinnosti Satanského spolku. [online]. [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.cirkev Satanova.cz/prava-a-povinnosti-satanskeho-spolku.html/>?

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2014*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/?>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Extremismus: Souhrnná situační zpráva 1. čtvrtletí roku 2015*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/?>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Extremismus: Souhrnná situační zpráva 2. čtvrtletí roku 2015*. [online]. © 2015 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx/?>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Zpráva o extremismu na území České republiky za rok 2016*. [online]. © 2017 [cit. 2018-03-13], Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.asp/?>.

Legislativní zdroje

ČESKO. Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 2-16. Dostupné také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22427>>. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992 Listina základních práv a svobod. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1992, částka 1, s. 17-23. Dostupné také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=22426>>. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 11, Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 141 ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In *Sbírka zákonů České republiky*. 1961, částka 66, Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141?text=trestn%C3%AD+%C5%99%C3%A1d>>. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 273 ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 91, Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273?text=z%C3%A1kon+o+policii>>. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 84 ze dne 27. března 1990 o právu shromažďovacím. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1990, částka 19, Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-84/zneni-20170701>>. ISSN 1211-1244.